

Merila za izbiro strategij

V skladu z uredbo o ESFR (člen 18(h)) morajo operativni programi vsebovati „seznam izbirnih meril za strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost“ (oddelek 5.1.3 predloge za operativni program). S tem se pojasni, kaj bo organ upravljanja upošteval pri odločitvi, katere skupine FLAG bodo dobile financiranje za izvajanje svojih lokalnih strategij. Ta merila bodo organu upravljanja omogočila, da usmeri vire v strategije, ki so ustrezne kakovosti in izkazujejo največji potencial za doseganje rezultatov na lokalni ravni.

V tem sklopu vprašanj so obravnavana naslednja vprašanja:

- 1. Kaj naj vključim v svoj operativni program kot „seznam izbirnih meril“?**
- 2. Kakšna merila lahko uporabim za oceno kakovosti lokalnih strategij?**
- 3. Ali naj uporabim kvalitativna ali kvantitativna merila? V čem je razlika?**
- 4. Ali lahko kot izbirno merilo uporabim predhodne izkušnje skupine FLAG?**
- 5. Kako moram ravnati pri izbiri strategij, ki se financirajo iz več skladov?**
- 6. Ali lahko v operativni program vključim regionalna izbirna merila?**

1. Kaj naj vključim v svoj operativni program kot „seznam izbirnih meril“?

Postopek izbire lokalnih strategij, ki ga izvede organ upravljanja (ali imenovani organ), običajno vključuje naslednje korake:

1. organ upravljanja določi, katera ribiška območja in območja akvakulture so upravičena do CLLD¹ ter objavi javni razpis za lokalne strategije;
2. lokalni akterji na upravičenih območjih proučijo svoj interes za prijavo, oblikujejo partnerstva, opredelijo območja in razvijejo svoje lokalne strategije;
3. organ upravljanja ali njegov imenovani organ sprejme prijave in preveri njihovo formalno upravičenost;
4. prijave, ki izpolnjujejo zahteve za formalno upravičenost, se ocenijo glede kakovosti in prednostno razvrstijo;
5. organ upravljanja odloči o dodelitvi financiranja in formalno prizna izbrane kandidate za skupine FLAG.

¹ Pri čemer uporabi izbirna merila, opisana v oddelku 5.1.2 predloge za operativni program, glej pogosta vprašanja: Merila za izbiro območij

Merila za formalno upravičenost iz koraka (3) naj temeljijo na zahtevah iz uredbe o skupnih določbah in uredbe o ESPR. V okviru preverjanja formalne upravičenosti naj se preveri tudi skladnost s PA, operativnim programom in drugimi strateškimi dokumenti. Organ upravljanja naj v operativnem programu navede:

- › seznam **nacionalnih ali regionalnih meril za upravičenost**, ki jih namerava uporabiti v koraku (3), če ta presejajo zahteve iz uredbe;
- › seznam **izbirnih meril** za sprejetje odločitev v korakih (4) in (5).

2. Kakšna merila se lahko uporabijo za oceno kakovosti lokalnih strategij?

Izbirna merila so ključno orodje za zagotovitev visoke kakovosti lokalnih strategij in navsezadnje za izbiro visoko kakovostnih projektov, ki jih izvajajo skupine FLAG. Naslednji primeri meril so lahko koristni:

- › V kolikšnem obsegu je strategija usmerjena v vprašanja, ki so najbolj pomembna za območje?²
- › V kolikšnem obsegu strategija upošteva potrebe in izzive območja?
- › Ali analiza območja temelji na zanesljivih podatkih in kazalnikih?
- › Ali strategija jasno kaže na povezave med prednostmi in pomanjkljivostmi ter priložnostmi in nevarnostmi ter potrebami, cilji, dejavnostmi in rezultati? (logika ukrepanja);
- › Ali so cilji merljivi in dejansko dosegljivi v okviru razpoložljivega proračuna in časovnega okvira?
- › Ali obstajajo dokazi o vključitvi ključnih lokalnih akterjev, vključno z ribiškimi sektorjem?
- › Ali strategija predvideva krepitev povezav med različnimi sektorji in različnimi vrstami akterjev, zlasti na področju ribištva? Ali zagotavlja sinergije?
- › Ali obstajajo dokazi o zmogljivostih kandidata za zagotovitev rezultatov? Ali je akcijski načrt jasen in trden?
- › Ali je uporaba virov (človeških, finančnih) upravičena glede na predlagani ukrep? Kakšna uporaba drugih virov (vključno z zasebnim financiranjem) je predvidena?
- › Kako so obravnavana horizontalna vprašanja (okolje, enakost spolov)?

3. Ali naj uporabim kvalitativna ali kvantitativna merila? V čem je razlika?

Nekatere vidike strategije je mogoče oceniti s kvantitativnimi merili, kot so na primer število ustvarjenih delovnih mest, število vključenih ribičev, znesek sofinanciranja itd. Vendar kakovosti strategije ni mogoče oceniti izključno s številčnimi merili, vključiti je treba tudi določen element presoje.

Kvalitativna merila za izbiro strategije je mogoče uporabiti, kot je opisano v spodnjem primeru (na podlagi izbirnih meril Združenega kraljestva za obdobje 2007–2013):

² Medtem ko naj imajo skupine FLAG možnost izbire med petimi cilji iz člena 63 uredbe o ESPR, naj organ upravljanja prednostno razvrsti strategije z jasnim poudarkom na izbranem številu ključnih vprašanj.

Merilo <i>(izbirna merila je mogoče razdeliti na različne skupine, npr. kakovost partnerstva, ustreznost strategije, ekonomska merila, socialna merila itd.; to je samo nekaj primerov)</i>	Točkovanje (0-4) x teža	Ocenjevalec mora zagotoviti kratko utemeljitev doseženega števila točk
Ali so bile vloge, odgovornosti, pravice in naloge partnerjev jasno opredeljene? Ali so bila v priloženih dokumentih predložena ustrezna dokazila?		
Ali so cilji strategije osredotočeni na jasno opredeljene potrebe? Ali so izraženi jasno, s pričakovanimi izsledki in rezultati (cilji)?		
Ali je strategija namenjena ustvarjanju merljivih gospodarskih koristi?		
Ali je strategija namenjena ustvarjanju delovnih mest ali ohranjanju obstoječih zaposlitev?		
itd...		

4. Ali lahko kot izbirno merilo uporabim predhodne izkušnje skupine FLAG?

Ključno izbirno merilo so zmogljivosti skupine FLAG za izvajanje predlagane strategije. Za prikaz navedenih zmogljivosti se lahko uporabijo izkušnje iz obdobja 2007–2013. Vendar naj bodo organi upravljanja pozorni, da ne dajo nepoštenih prednosti obstoječim skupinam FLAG. Mogoča rešitev je zaprositi kandidate, naj dokažejo svoje zmogljivosti za izvajanje predlagane strategije. Izkušnje iz predhodnega obdobja so samo ena od možnosti za njihov dokaz.

5. Kako moram ravnati pri izbiri strategij, ki se financirajo iz več skladov?

Pri izbiri strategij, ki se financirajo iz več skladov, naj se uporabijo skupna izbirna merila, da se zagotovijo boljše združevanje skladov ter jasne in preproste smernice za skupine (F)LAG. Vendar je treba upoštevati posebne zahteve za ESPR.

To velja na primer za merila, ki se nanašajo na kakovost partnerstva.

- V skladu z uredbo o skupnih določbah mora biti lokalna akcijska skupina „sestavljena iz predstavnikov javnih in zasebnih lokalnih socialno-ekonomskih interesov, v katerih na ravni odločanja niti javni sektor niti katera koli posamezna interesna skupina nima več kot 49 % glasovalnih pravic“ (uredba o skupnih določbah, člen 32).
- Za skupine, ki zagotavljajo financiranje iz ESPR, je v uredbi o ESPR določena dodatna zahteva: na ravni odločanja morajo zagotavljati „pomembno zastopanost sektorjev ribištva in/ali akvakulture“ (ESPR, člen 61).

6. Ali lahko v operativni program vključim regionalna izbirna merila?

V regionaliziranih državah lahko obstajajo razlogi za uporabo različnih meril za izbiro strategij v različnih regijah. Organ upravljanja zato lahko v operativnem programu navede seznam skupnih nacionalnih izbirnih meril, dopolnjen s posebnimi regionalnimi merili in utemeljitvijo za te razlike.

Urednik: Evropska komisija, Generalni direktorat za pomorske zadeve in ribištvo, generalni direktor.

Izjava o omejitvi odgovornosti: Čeprav je Generalni direktorat za pomorske zadeve in ribištvo odgovoren za celotno pripravo tega dokumenta, pa ni odgovoren za njegovo vsebino in ne jamči za točnost podatkov.